

O B S A H

PŘEDMLUVA	5
A. ŽIVOT V DĚLOZE	7
1. Člověk jest rýhujícím se vajíčkem	7
a) Pohlavní buňky	8
b) Oplození vajíčka	11
c) Oplození bez spermie	12
d) Další osud lidského vajíčka	12
2. Počátky primitivního vývoje lidského zárodku	15
a) Rýhování lidského vajíčka	15
b) Uhnízdění vejce v děloze	16
c) Další vývoj trofoblastu a embryoblastu	16
3. Příčiny vývoje	20
a) Hlavní rysy vývoje	20
b) Dvojí vajíčka	22
c) Mosaiková vajíčka	22
d) Vajíčka regulační	24
e) Jaké je lidské vajíčko	25
f) Organisátory	26
g) Geny jsou na počátku všeho	27
h) Vliv prostředí	31
ch) Co všechno řídí vývoj lidského zárodku	31
4. Vajíčko se stává embryem	32
a) Proměny zárodečné ploténky	32
b) Jaké orgány vzniknou ze zárodečných listů	37
c) Jak vyhlíží embryo z vnějšku	38
d) Biologický čas	39
e) Ve vývoji lidského zárodku se zrcadlí vývoj věho tvorstva	41
5. Prostředí a výživa embrya	43
a) Primitivní výživa vajíčka	43

b) Mocný rozvoj amniové dutiny	44
c) Vznik pupečníku	45
d) Vznik placenty	46
6. Embryo nabývá lidské podoby	48
a) Embryo z prvního měsíce	48
b) Embryo z druhého měsíce	49
c) Podoba embrya v dalších měsících	51
7. Plod roste a prochází složitým vývojem	52
a) Růst plodu	52
b) Vývoj kostí	56
c) Vývoj svalů	60
d) Systém nervový	61
e) První pohyby plodu	61
f) Plíce a dýchání	62
g) Krevní oběh	63
h) Nedostatek kyslíku	65
i) Vnitřní dýchání	66
j) Vývoj zažívacích orgánů	68
k) Vývoj systému urogenitálního	69
l) Koloběh hormonů v těle plodu	72
m) Tvorba krve	74
n) Několik poznámek o látkové přeměně plodu	78
8. Dvojčata a zrůdy lidského vývoje	78
9. Zrození plodu	82
a) Plod před zrozením	82
b) Proč dochází k porodu	83
c) Jak působí stahy děložní na hrdlo	83
d) Vypuzení plodu	84
e) Plod se stává novorozencem	86
B. ŽIVOT VE SVĚTĚ	87
I. Novorozenec	87
I. Získávání energie	87
a) Potřeba kyslíku	87
b) Novorozenec dýchá	88
c) Biologické rytmusy	92
d) Jaké živiny potřebuje novorozenec	93
e) Souhra ve výživě	99
f) Jakého množství živin je potřebí	101

g) Jak se kojenec živí	102
h) Rozvádění živin	119
i) Autonomní regulace jiných funkcí	127
j) Obrana těla	130
II. Přeměna získané energie	131
a) Udržování tělesné teploty	132
b) Svalový pohyb	133
c) Jiná energetická proměna	136
2. Dětství	138
a) Růst	140
b) Styk se světem	158
c) Chápání vnějšího světa	192
d) Dorozumívání	201
e) Vývoj dětské představivosti	204
3. Pohlavní dospívání	206
A. Bisexuální dětství	206
a) Rozvoj sexuální konstituce	206
b) Pohlavní rozlišování	212
c) Proč dochází k pohlavnímu dospívání	214
d) Pohlavní dospívání dívek	220
e) Pohlavní dospívání chlapců	226
f) Počátky sexuální činnosti	228
B. Jinoštství	232
a) Pohlavní spojení	233
b) Oplození	238
c) Dědičnost	241
d) Těhotenství a porod	263
e) Duševní rozdíly mezi mladým mužem a mladou ženou	267
f) Sen a podvědomí	269
4. Dospělý člověk	277
a) Konečný rozvoj duševních schopností	277
b) Tělesná konstituce	297
c) Jednota duše a těla	303
d) Vývoj člověka	309
e) Člověk společenský	336
f) Populační biologie	345
g) Člověk budoucnosti	362

h) Člověk a vesmír	372
i) Člověk a nemoc	380
5. Stárnutí	387
a) Projevy stáří	387
b) Příčiny stárnutí	393
c) Pokusy o omlazení	395
d) Délka života a stáří	400
6. Smrt	403
a) Smrt fysiologická a pathologická	404
b) Příčiny smrti	404
c) Statistika smrti	407
d) Změny posmrtné	412
7. Filosofie života	414
a) Základní postoj filosofický	415
b) Pojem hmoty	417
c) Historické směry v nazírání na život	420
d) Celostní nazírání	424
e) Dialektický materialismus	428
LITERATURA	437
Věcný a jmenný rejstřík	439
Seznam vyobrazení	444